

Konferencije se moramo udeležiti; nanjo se je treba pripravljati z raznimi referati, a izgubljeni uradni dan moramo nadomestiti — no, in slednjič se nam še krajša tista majhna odškodnina. Dozdeva se nam, da prijadramo slednjič še tako daleč, da bomo morali še nekaj plačati zato, ker se bomo morali udeležiti konferencije. Na Kranjskem je vse mogoče!

C. kr. dež. šol. svetu pa priporočamo, da naj le ostane pri ravno kar označenem plačevanju vožnje, a zahtevamo pa, da nam preskrbi vrh tega še primerno dnevno, kakor jo imajo ostali deželni uradniki.

— e —

Štajersko.

Iz laškega okraja.*) Uradna konferencija za učiteljstvo laškega okraja se je vršila dne 11. julija pod predsedstvom g. c. kr. okr. šol. nadzornika Gustava Vođuška na Zidanem mostu. Obravnavala so se sledeča šolska vprašanja:

1. V koliko leži težišče otroške vzgoje v obitelji in mora ostati v nji? A kaj mora šola storiti, da podpira dobro obojiteljsko vzgojo, pomanjkljivo in krivo pa deloma nadomešča?

2. Katere prednosti in pomanjkljivosti izhajajo iz Jungejeve in biologične metode v prirodoopisnem podniku?

3. Kako se naj šolski prostori snažijo, zračijo in kurijo, da pridejo sedanji higijenični in sanitarni predpisi do veljave?

Vsi referenti — Premschak, Vole, Hribar, Plavšak, Jurko, Iglar, Kern in Četina — so rešili svoje naloge temeljito in z vidno ljubeznijo. Piece de resistance vsega dolgega dneva — konferencija je trajala od 8. zjutraj do 5. zvečer — je bil govor g. nadzornika. V jasnih in vznešenih potezah je nam razvil v tesnem okviru enournega govora ves učiteljski program, dotikaje se vseh učnih predmetov, posebno se oziraje na vzgojno stran našega dela. Nepristranski in izredno priljubljeni naš predstojnik je nam zopet doprinesel dokaz, da se čuti z nami v vseh težnjah enih misli, enega srca.

Značaj konferencije je bil nemški. To je zasluga večine referentov. Razen dveh, treh častnih izjem se ti rojeni Slovenci ne morejo ločiti od imenitne nemščine, in kakšne nemščine! Rajni Goethe bi se v grobu obrnil, ako bi slišal nemško govorjenje zlasti naših učiteljic in nadučiteljic, katerim se pri izgovoru vsake besedice pozna, da so Kranjce. Ko bi vedele, kako je to smešno! To bi se pravi Nemci muzali! Sicer pa je naše potrpljenje s to nemškutarijo pri kraju. Nastopili bomo z vso brezobzirnostjo tudi zoper ženske — javno in delali med ljudstvom in narodnim delavstvom, ki mora izročati svoje otroke takim izdajicam, da se iztrebi ta razvada. Celo pri sestankih z narodnim učiteljstvom se te „fragle“ in „frave“ ne sramujejo prodajati svoj „kuheltajč“. Za danes dosti, drugokrat več in po imenih!

Književnost in umetnost.

Prijatelj otroški ali darilo pobožnim šolarjem je, 27 strani obsežajoč, v prvi vrsti ljudsko-šolskim učencem namenjen molitvenik s cerkveno pesmarico. Tik kratkih mašnih, izpovednih in obhajilnih molitev so sledeče pesmi: Jezus male, Pred Bogom, Oče večni, Tebe molim, Tu v kruhu vse svetosti, Presveto srce, Marija mati ljubljena, Ljubezen do Marije, O brezmadežna, Marija pomočnica, Prelepa lilija, Sveti Alojzij, Sv. Ciril in Metod, Zahvalna, Papeška

*) Ta dopis je zadnjič po neljubi pomoti izostal. Prosim oprostila! Priobčujemo ga pa neizpremenjenega, ker smo bili v to izrečno naprošeni.

Uredn.

himna, Cesarska pesem, Blagoslovna — torej izbire dovolj za šolsko cerkveno petje. V primeri z „Venčkom cerkvenih pesmi za šolarje“ se ta pesmarica odlikuje glede jezika, vsebine posameznih, na majhno število kitic skrčenih pesmi in pa tudi glede cene. Zato bo učiteljstvu kakor mladini ta pesmarica gotovo dobro došla. Izdal in založil jo je dr. Josip Šomrek; dobiva se pri vseh knjigotržcih ter velja komad 10 h.

Vestnik.

Novi papež. Dne 4. t. m. je bil izvoljen novi papež. Poglavar rimsko-katoliške cerkve je sedaj bivši patrijarh v Benetkah, kardinal Jožef Sarto, ki se je izjavil, da se bo imenoval Pij X. Sedanji papež Pij X. se je rodil dne 2. junija 1835. l. kot sin preprostih staršev v Riesu pri Trevisu.

Osebnosti na Kranjskem. Učitelj v Postojni g. Ludovik Fettich-Frankheim je imenovan nadučiteljem v Mokronogu. Stalno sta nameščeni učiteljica v Škocijanu gđ. Darinka Franke v Tomišlju in učiteljica v Gribljah gđ. Ema Zajec v Žužemberku. Na dosedanjih svojih službenih mestih so stalno nameščeni g. Fran Keržič v Žabnici, gđ. Ana Harbich v St. Rupertu in gđ. Ana Vernik v Leskovcu. Premeščeni so: nadučitelj g. Josip Pavčič v Velikih Laščah kot učitelj na I. mestno deško ljudsko šolo v Ljubljano, g. Emil Adamič iz Zagorja v Kamnik, g. Josip Bezljaj z nemške deške ljudske šole v Ljubljani na II. mestno deško ljudsko šolo v Ljubljani, g. Josip Gregorin s Črnuč na Vič, g. Tscherne iz Gonenice v Spodnje Skrilje, gđ. Marija Praprotnik iz Vel. Laš v Radeče in gđ. Pavla Zirer iz Bučke v Krško. Na lastno prošnjo so bili vpokojeni: nadučitelj g. Ivan Gantar v Čatežu in g. Fran Papler v Borovnici ter učiteljica gosp. Fran Gross v Matenji vasi in g. Martin Potočnik v Sori. — Učiteljica v Polhovem Gradcu, gđ. Roza Pirkovič, pride v Ljubljano na Štajersko.

† Prof. dr. Simon Šubic. Dne 28. pret. mes. je umrl v 73. letu svoje dobe v bolnici usmiljenih bratov v Gradcu vseučiliški profesor fizike in odlični slovenski znanstvenik dr. Simon Šubic, rojen v Poljanski dolini na Gorenjskem. Obilico njegovih znanstvenih, a vendar poljudno pisanih razprav sta priobčila v različnih letnikih „Ljubljanski Zvon“ in „Dom in Svet“, pokojni profesor pa je nameraval spisati večje slovensko znanstveno delo „Kosmos“, ki se morebiti nahaja v njegovi literarni zapuščini. Prof. dr. Šubic je bil vedno zvest sin slovenskega naroda in je z navdušenjem in velikimi uspehi deloval za kulturni napredek Slovencev. Pred leti je največji del znatnega, s trudom in ščedljivostjo pridobljenega svojega imetja žrtvoval za napravo ustanove za slovenske dijake. Rajni Šubic je bil mož učene glave in plemenitega srca. Slava njegovemu spominu!

† Viljem Hallada, profesor nemščine na ljubljanskem učiteljskem, je umrl po daljšem bolehanju dne 29. pret. mes. na Ponikvi ob južni železnici v starosti 47 let. Leta 1890. je bil urednik „Laibacher Schulzeitung“. Na ljubljanskem učiteljskem je služboval od leta 1889.

Izpremembe v šolskem nadzorstvu. Novi deželni šolski nadzornik kranjski g. Fr. Levec je prevzel ljudsko-šolski referat, deželni šolski nadzornik g. Fr. Hubad pa nadzorovanje srednjih šol. G. Peter Končnik, doslej nadzornik za srednje šole na Kranjskem, je poklican na Štajersko, kjer je sistemizovano novo mesto deželnega šolskega nadzornika, in sicer za slovenske ljudske šole.

Znamenje zistemat. Ravnateljem dekliške meščanske šole v Celju je imenovan neki Otmar Pražak, dosedaj učitelj na deški meščanski šoli v Mariboru, ki vzlic svojemu slovanskemu imenu nči v šoli — kakor poroča „Südsteierische Presse“ — da Nemčija seza do Adrije, in ki pripoveduje učencem: „Tu je nemška ljubezen, tu so nemške batine.“ In dosledno temu: „Če ti nasprotnik založi en udarec, vrni mu dva!“ Na nekem predavanju o nemško-nacionalni vzgoji je menil govornik, da vsakega nemškega učenca treba v šoli